

Monografija „Na tragu svetlosti” o umetničkom radu istaknutog likovnog stvaraoca Božidara Plazinića predstavlja veoma važan doprinos poznavanju bogatog opusa ovog višestranog pregaoca na polju likovne umetnosti i kulture. Ova publikacija na srpskom i engleskom jeziku biće objavljena u sklopu retrospektivne izložbe posvećene Plaziniću, priređene u Umetničkoj galeriji „Nadežde Petrović” u Čačku i uveličaće i potpunije predstaviti značaj ovog umetnika kako za lokalnu, srpsku, tako i za širu, regionalnu sredinu. Knjiga je primereno raščlanjena u pet glavnih poglavlja koja na odgovarajući način pokrivaju različite segmente Plazinićevog delovanja i daju celovitu sliku o njegovoj umetničkoj ličnosti. Počinje uvodnom reči urednika Mirjane Racković koja obrazlaže namere organizatora ovog jedinstvenog poduhvata, nastavlja se vrlo studioznom analizom celokupnog Plazinićevog opusa iz pera Aleksandre Lazar koja nam otkriva svu posebnost njegovog autorskog pristupa i filozofsko-umetničkog stava što ga ustoličuje kao jednog od rodonačelnika posmatranja sveta sa stanovišta ars ecologicae, a potom sledi reprezentativni izbor reprodukcija Plazinićevih likovnih radova iz različitih epoha, u različitim tehnikama i sa raznovrsnim konceptima, što na vrlo upečatljiv, vizuelan način zaokružuje našu predstavu o njegovom delu. Drugi deo monografije posvećen je aktuelnoj retrospektivi postavljenoj u više različitih izložbenih prostora u Čačku (od Umetničke galerije „Nadežda Petrović”, preko Narodnog muzeja do Galerije „Risim”), a čije razloge i segmente znalački objašnjava Daniel Mikić. Mikić je autor teksta u trećem delu monografije koji govori o dugogodišnjem, bogatom umetničkom aktivizmu Božidara Plazinića, autentičnog i nesebičnog „kulturtregera” koji je pokrenuo i održao mnoge značajne inicijative na razvoju, popularizaciji i širenju likovnih umetnosti u Srbiji, ali i na međunarodnom planu. Imajući na umu da je umetnički rad najčešće društveno korisno delovanje, Plazinić je u svojim poduhvatima čvrsto povezao etički i estetički princip i doprineo stvaranju brojnih manifestacija visokog umetničkog kvaliteta i nesumnjive socijalne relevantnosti uključivanjem kako poznavalaca, tako i široke publike. Ovaj segment prati vrlo obimna foto-dokumentacija koja prikazuje širok dijapazon Plazinićevih aktivnosti u veoma različitim oblastima likovnog izražavanja. Četvrti deo ove obimne publikacije svedoči o prijemu koji je kod stručne umetničke kritike Plazinićevo delo imalo u našoj i stranoj javnosti. Brojni prikazi njegovog likovnog i društvenog angažmana (od Sreta Bošnjaka, Đorđa Kadijevića i Koste Bogdanovića, preko Balše Rajčevića, Save Stepanova i Milete Prodanovića do Slađane Varagić, Marije Radisavčević i Aleksandre Lazar, kao i eseja Dragana Jovanovića Danilova i profesora Siniše Jelušića) nedvosmisleno potvrđuju Plazinićevo mesto u našoj likovnoj umetnosti. Peti, biobibliografski deo knjige uvek je koristan aspekt upoznavanja razvoja i obima dela svakog umetnika, a u slučaju Božidara Plazinića nezaobilazan vodič kroz bogatu kreativnu aktivnost na polju likovne umetnosti. Skorija praksa navođenja izlagačkih podataka od najnovijih ka najstarijim, radi naglašavanja poslednjih događanja, možda razumljiva na fejsbuk stranicama, u ovoj publikaciji izgleda mi kontraproduktivna jer umetnički razvoj i logičan sled ostvarenja čini nepreglednim. Na ovo posebno skrećem pažnju, imajući u vidu da su Prateće aktivnosti prikazane na tradicionalan hronološki način. Treba reći da grafička oprema i prelom knjige Milenka Savovića i Artere na sugestivan način prate ovo izdanje, a svojim odmerenim i dinamičnim rasporedom doprinose ukupnom utisku ozbiljnosti i lepote cele publikacije. Uzimajući u obzir sve napred izneto, monografija „Božidar Plazinić – Na tragu svetlosti” predstavlja, po svom kvalitetu, vrlo značajan izdavački poduhvat ne samo Umetničke galerije „Nadežda Petrović” i Grada Čačka, nego i važan datum u obogaćivanju literature posvećene likovnim umetnicima u našoj zemlji. Na dostojan način ona predstavlja složenost umetničke

ličnosti Božidara Plazinića, ali inspiriše i nove puteve i otkrića u bezgraničnom području likovnog stvaranja.